Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

13 октомври 2016 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент (ЕО) № 2201/2003 — Член 1, параграф 1, буква а) — Материален обхват — Иск за унищожаване на брак, предявен от трето лице след смъртта на единия от съпрузите — Член 3, параграф 1 — Компетентност на съдилищата на държавата членка по местопребиваването на „ищеца“ — Обхват“

По дело C-294/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Sąd Apelacyjny w Warszawie (Варшавски апелативен съд, Полша) с акт от 20 март 2015 г., постъпил в Съда на 17 юни 2015 г., в рамките на производство по дело

Edyta Mikołajczyk

срещу

Marie Louise Czarnecka,

Stefan Czarnecki,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: M. Ilešič, председател на състава, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader (докладчик) и E. Jarašiūnas, съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: A. Calot Escobar,

като има предвид становищата, представени:

— за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,

— за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от P. Pucciariello, avvocato dello Stato,

— за Европейската комисия, от M. Wilderspin и A. Stobiecka-Kuik, в качеството на представители,

* Език на производството: полски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 май 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 1, буква а) и член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Edyta Mikołajczyk (Едита Миколайчик), от една страна, и г-н Stefan Czarnecki (Стефан Чарнецки), починал, представляван в главното производство от особен представител, и г-жа Marie Louise Czarnecka (Мари Луиз Чарнецка), от друга, по повод на искане за унищожаване на сключения между последните две лица брак.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 1 и 8 от Регламент № 2201/2003 гласят:

„(1) Европейската общност си поставя за цел създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в ко[е]то свободното движение на хора се гарантира. За тази цел Общността трябва да приеме, между другото, мерки в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела, които са необходими за правилното функциониране на вътрешния пазар.

[…]

(8) По отношение на решенията за развод, законната раздяла на съпрузите или обявяването на брака за нищожен, настоящият регламент се отнася само до разтрогването на [брачните] връзки и не трябва да се занимава с въпросите за основанията за развода, имуществените последици на брака или други допълнителни въпроси“.

4 Член 1 от Регламента гласи:

„1. Настоящият регламент се прилага, независимо от характера на съда или правораздавателния орган, по граждански дела, отнасящи се до:

а) развод, законна раздяла или обявяването на нищожността на брака;

[…]

3. Настоящият регламент не се прилага за:

а) установяването или оспорването на връзката родител-дете;

б) решенията за осиновяване, мерките, подготвящи осиновяването или прекратяването на осиновяването;

в) имената на детето;

г) пълнолетието;

д) задълженията за издръжка;

е) доверителна собственост или наследяване;

ж) мерките, предприемани в резултат на престъпленията, извършени от деца“.

5 Член 3, параграф 1 от посочения регламент гласи:

„Компетентни да разглеждат дела, свързани с развод, законна раздяла на съпрузите и унищожаване на брака, са съдилищата на държавата членка,

а) на чиято територия:

— съпрузите имат обичайно местопребиваване, или

— съпрузите са имали последното обичайно местопребиваване, ако един от тях все още живее там, или

— ответникът има обичайно местопребиваване, или

— в случай на обща искова молба и единият от съпрузите има обичайно местопребиваване, или

— ищецът има обичайно местопребиваване, ако той е живял там поне една година непосредствено преди предявяването на иска, или

— ищецът има обичайно местопребиваване, ако е живял там поне шест месеца непосредствено преди предявяването на иска и е гражданин на въпросната държава членка или, ако се отнася до Обединеното кралство или Ирландия, има „domicile“ там;

[…]“.

6 Член 17 от този регламент е озаглавен „Проверка на компетентност“ и предвижда:

„Когато пред съд в държава членка е заведено дело, по което той, по силата на настоящия регламент не е компетентен, а компетентността принадлежи на съда на друга държава членка по силата на настоящия регламент, той служебно прогласява, че не е компетентен“.

Полското право

7 Видно от акта за преюдициално запитване, съгласно член 13, параграф 1 от Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Семеен и попечителски кодекс от 25 февруари 1964 г.) (Dz. U. бр. 9, позиция 59, изменен) не може да сключи брак лице, което е свързано в друг брак.

8 Член 13, параграф 2 от този кодекс гласи, че унищожаване на брак поради това, че единият от съпрузите е свързан в по-рано сключен брак, може да иска всеки, който има правен интерес от това.

9 Съгласно член 13, параграф 3 от посочения кодекс не може да се иска унищожаване на брака, поради това че единият от съпрузите е свързан в по-рано сключен брак, ако по-рано сключеният брак е прекратен, освен в случаите, когато е прекратен поради смъртта на лицето, което е било в двубрачие.

10 Съгласно член 1099 от Kodeks postępowania cywilnego (Граждански процесуален кодекс от 17 ноември 1964 г.) (Dz. U. бр. 43, позиция 296, изменен) във всяка фаза на производството съдът преценява служебно въпроса дали националните съдилища имат международна компетентност по делото и ако установи, че те нямат компетентност, прекратява производството. Липсата на международна компетентност е основание за нищожност на постановеното съдебно решение.

Фактите по спора в главното производство и преюдициалните въпроси

11 На 20 ноември 2012 г. Едита Миколайчик предявява пред Sąd Okręgowy w Warszawie (Варшавски окръжен съд, Полша) иск за унищожаване на брака между Стефан Чарнецки и Мари Луиз Чарнецка, по баща Кюнен, сключен на 4 юли 1956 г. в Париж (Франция). В исковата молба тя посочва, че е наследник по завещание на г-жа Zdzisława Czarnecka (Зджислава Чарнецка), първата съпруга на Стефан Чарнецки, починала на 15 юни 1999 г.

12 Според Едита Миколайчик бракът между Стефан Чарнецки и Зджислава Чарнецка, сключен на 13 юли 1937 г. в Познан (Полша), все още е съществувал към момента на сключването на брака между Стефан Чарнецки и Мари Луиз Чарнецка, поради което вторият брак бил бигамен и съответно трябвало да бъде унищожен.

13 Мари Луиз Чарнецка възразява, че искът за унищожаване на брака е недопустим, тъй като полските съдилища нямат международна компетентност по делото. Според нея съгласно член 3, параграф 1, буква а), второ и трето тире от Регламент № 2201/2003 искът е трябвало да бъде предявен или пред съдилищата на държавата членка по последното обичайно местопребиваване на съпрузите, доколкото единият от тях все още живее там, или пред съдилищата на държавата по обичайното местопребиваване на ответника, тоест и в двата случая — пред френските съдилища. Стефан Чарнецки умира на 3 март 1971 г. във Франция, поради което в главното производство е представляван от особен представител, който се присъединява към становището на Мари Луиз Чарнецка.

14 С определение от 9 септември 2013 г., което не е обжалвано от страните и влиза в сила, Sąd Okręgowy w Warszawie (Варшавски окръжен съд) отхвърля възражението за недопустимост, като на основание член 3, параграф 1, буква а), пето тире от Регламент № 2201/2003 приема, че е компетентен да се произнесе по иска за унищожаване на брака.

15 С решение от 13 февруари 2014 г. този съд се произнася по съществото на иска, като го отхвърля като неоснователен по съображението, че ищцата не е доказала, че първият брак на Стефан Чарнецки все още е съществувал към момента на сключването на брака между него и Мари Луиз Чарнецка, доколкото установените от съда факти сочат тъкмо обратното — че първият брак е бил прекратен с решение за развод от 29 май 1940 г.

16 Едита Миколайчик обжалва това решение пред Sąd Apelacyjny w Warszawie (Варшавски апелативен съд), който е запитващата юрисдикция.

17 Тази юрисдикция приема, че съгласно член 17 от Регламент № 2201/2003 и член 1099 от Гражданския процесуален кодекс е длъжна служебно да прецени дали има международна компетентност по делото в главното производство, въпреки че първоинстанционният съд вече се е произнесъл по този въпрос.

18 В това отношение посочената юрисдикция изразява съмнения относно тълкуването по-конкретно на членове 1 и 3 от Регламент № 2201/2003 и иска да получи разяснения относно материалния обхват на този регламент. На първо място, тя задава въпроса дали Регламентът се прилага по отношение на искове за унищожаване на брак, предявени след смъртта на единия от съпрузите. В този контекст тя отбелязва, че посоченият регламент отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност за децата на двамата съпрузи (ОВ L 160, 2000 г., стр. 19), чието съдържание до голяма степен възпроизвежда съдържанието на Конвенцията за компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела, която е съставена с акт на Съвета от 28 май 1998 г. (ОВ C 221, 1998 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 11, стр. 244). Същевременно в одобрения от Съвета обяснителен доклад на г-жа Алегрия Борас към Конвенцията (ОВ C 221, 1998 г., стр. 27) се изразява становището, че не попадат в приложното поле на Конвенцията делата, в които действителността на брака се преценява по иск за унищожаване на брака, предявен след смъртта на единия или двамата съпрузи.

19 При утвърдителен отговор на първия въпрос запитващата юрисдикция иска на второ място да установи — отново що се отнася до обхвата на Регламент № 2201/2003 — дали този регламент се прилага по отношение на искове за унищожаване на брака, предявени от друго лице, а не от един от съпрузите.

20 Ако отговорът на втория въпрос следва да е утвърдителен, запитващата юрисдикция иска разяснения дали компетентността на съдилищата на държава членка да се произнасят по искове за унищожаване на брак, предявени от трето лице, може да бъде учредена на някое от основанията за компетентност, предвидени в член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003, така че да е възможно съдилищата на държавата членка по обичайното местопребиваване на това трето лице да приемат, че имат компетентност по делото, без да съществува връзка между сезирания съд и обичайното местопребиваване на съпрузите или на единия от съпрузите.

21 При тези условия Sąd Apelacyjny w Warszawie (Варшавски апелативен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Делата за унищожаване на брак след смъртта на единия от съпрузите попадат ли в приложното поле на Регламент № 2201/2003?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос: попадат ли в приложното поле на посочения регламент делата за унищожаване на брак, образувани по иск на друго лице, а не на един от съпрузите?

3) При утвърдителен отговор на втория въпрос: може ли по дела за унищожаване на брак, образувани по иск на друго лице, а не на един от съпрузите, компетентността на съда да бъде учредена на основанията, предвидени в член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003?“.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

22 С първия и втория въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, попадат в обхвата на Регламент № 2201/2003.

23 Съгласно член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003 същият се прилага независимо от характера на съда или правораздавателния орган по граждански дела, отнасящи се до развод, законна раздяла или унищожаване на брака.

24 За да се определи дали дадено искане попада в приложното поле на Регламент № 2201/2003, следва да се разгледа неговият предмет (решение от 21 октомври 2015 г., Гогова, C-215/15, EU:C:2015:710, т. 28 и цитираната съдебна практика). В настоящия случай от акта за преюдициално запитване следва, че запитващата юрисдикция е сезирана с искане за унищожаване на брака между Мари Луиз Чарнецка и Стефан Чарнецки, сключен на 4 юли 1956 г. в Париж, като това искане е обосновано с твърдението, че той е бил свързан в предишен брак със Зджислава Чарнецка. Затова този иск по принцип е с предмет „унищожаване на брака“ по смисъла на член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003.

25 Запитващата юрисдикция обаче не е убедена, че подобен иск попада в обхвата на Регламента, когато е предявен от трето лице след смъртта на единия от съпрузите.

26 В това отношение от постоянната практика на Съда следва, че за тълкуването на разпоредба на правото на Съюза трябва да се вземе предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част (решения от 19 септември 2013 г., Van Buggenhout и Van de Mierop, C-251/12, EU:C:2013:566, т. 26 и от 26 март 2015 г., Litaksa, C-556/13, EU:C:2015:202, т. 23).

27 На първо място, що се отнася до текста на член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003, следва да се отбележи, че сред делата, които попадат в обхвата на Регламента, тази разпоредба посочва в частност делата за унищожаване на брака, без да провежда разграничение според това в кой момент спрямо смъртта на единия от съпрузите е предявен искът или кой е носителят на правото да предяви такъв иск пред съда. Следователно, ако се вземе предвид само текстът на разпоредбата, исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, видимо трябва да попадат в обхвата на Регламент № 2201/2003.

28 На второ място, това тълкуване на член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003 намира потвърждение в контекста на разпоредбата.

29 В това отношение следва да се припомни, че член 1, параграф 3 от Регламент № 2201/2003 изброява изчерпателно делата, които са изключени от обхвата на Регламента, като сред тях са в частност делата относно задължения за издръжка и относно доверителна собственост и наследяване. В същия смисъл в съображение 8 от Регламента се пояснява, че този регламент се отнася само до разтрогването на брачните връзки и не трябва да се занимава с въпроси като тези за имуществените последици на брака.

30 Същевременно делата по искове за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, не са посочени сред изключените от обхвата на Регламента дела, изброени в член 1, параграф 3 от него.

31 Освен това, макар че наистина според запитващата юрисдикция правният интерес на Едита Миколайчик по спора в главното производство е свързан с качеството ѝ на наследник по завещание на Зджислава Чарнецка, същата юрисдикция уточнява, че все пак спорът се отнася единствено до унищожаването на брака между Мари Луиз Чарнецка и Стефан Чарнецки и съответно не попада в хипотезата на изключението по отношение на доверителната собственост и наследяването по член 1, параграф 3, буква е) от Регламент № 2201/2003.

32 На трето място, тълкуването на член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003 в смисъл, че исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, попадат в обхвата на Регламента, намира потвърждение и в целта на този регламент.

33 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно съображение 1 от Регламент № 2201/2003 той допринася за създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, в което се гарантира свободното движение на хора. За тази цел глави II и III от този регламент предвиждат по-специално правила относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по дела за разтрогване на брака, правила, чиято цел е да гарантират правната сигурност (решение от 16 юли 2009 г., Hadadi, C-168/08, EU:C:2009:474, т. 47 и 48).

34 Ако обаче иск като разглеждания в главното производство бъде изключен от обхвата на Регламент № 2201/2003, това би накърнило посочената цел, доколкото би могло да доведе до увеличаване на правната несигурност, свързана с липсата на еднаква правна уредба в тази област, още повече че Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство (ОВ L 201, 2012 г., стр. 107) не урежда нито въпросите, свързани с правното положение на физическите лица, нито семейните отношения.

35 Освен това, както подчертава генералният адвокат в точка 27 от заключението си, обстоятелството, че разглежданият в главното производство иск за унищожаване се отнася до вече прекратен брак поради смъртта на единия от съпрузите, не е основание да се приеме, че този иск е извън обхвата на Регламент № 2201/2003. Всъщност не е изключено дадено лице да има интерес от унищожаването на брака дори след смъртта на единия от съпрузите.

36 Наистина наличието на такъв интерес трябва да се преценява от гледна точка на приложимото национално законодателство, но за сметка на това няма никаква причина, която да налага третото лице, предявило иск за унищожаване на брака след смъртта на единия от съпрузите, да бъде лишено от възможността да се ползва от уеднаквените стълкновителни норми, предвидени в Регламент № 2201/2003.

37 По изложените съображения на първия и втория от преюдициалните въпроси следва да се отговори, че член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, попадат в обхвата на Регламент № 2201/2003.

По третия въпрос

38 С третия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че предвидените в тези разпоредби основания за компетентност може да бъдат изтъквани от различно от съпрузите лице, което предявява иск за унищожаване на брака им.

39 Запитващата юрисдикция не е убедена какъв трябва да е отговорът на този въпрос, доколкото при утвърдителен отговор би могло компетентен по предявения от трето лице иск за унищожаване на брака да се окаже съд, който няма никаква връзка с обичайното местопребиваване на съпрузите или на единия от съпрузите.

40 В това отношение следва да се отбележи, че член 3 от Регламент № 2201/2003 установява общите критерии за компетентност по дела, свързани с развод, законна раздяла и унищожаване на брака. Тези обективни, некумулативни и изключителни критерии отговарят на необходимостта от правна уредба, адаптирана към специфичните нужди при стълкновенията в областта на разтрогването на брачните връзки.

41 Докато член 3, параграф 1, буква а), първо до четвърто тире от Регламент № 2201/2003 изрично закрепва критериите относно обичайното местопребиваване на съпрузите и обичайното местопребиваване на ответника, то член 3, параграф 1, буква а), пето тире и член 3, параграф 1, буква а), шесто тире от Регламента допускат прилагане на правилото за компетентност на forum actoris.

42 Всъщност последните разпоредби предвиждат, че при определени условия съдилищата на държавата членка, на чиято територия има обичайно местопребиваване ищецът, са компетентни да се произнасят по дела за разтрогване на брачните връзки. В този смисъл член 3, параграф 1, буква а), пето тире от Регламент № 2201/2003 учредява такава компетентност, ако ищецът е живял там поне една година непосредствено преди предявяването на иска, докато член 3, параграф 1, буква а), шесто тире предвижда такава компетентност и ако ищецът е живял там поне шест месеца непосредствено преди предявяването на иска и е гражданин на въпросната държава членка или, в някои случаи, има „domicile“ там.

43 При тези обстоятелства за целите на отговора на поставения от запитващата юрисдикция въпрос следва да се определи точният обхват на понятието „ищец“ по смисъла на посочените разпоредби, за да се установи дали то обозначава единствено съпрузите, или обхваща и третите лица.

44 Съгласно постоянната практика на Съда както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държава членка с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза, което трябва да бъде направено, като се отчитат контекстът на разпоредбата и целта на разглежданата правна уредба (вж. в този смисъл решения от 2 април 2009 г., A, C-523/07, EU:C:2009:225, т. 34 и от 16 юли 2009 г., Hadadi, C-168/08, EU:C:2009:474, т. 38).

45 Тъй като член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003 не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на обхвата на понятието „ищец“, обхватът на същото следва да се определи с оглед на контекста на тези разпоредби и целта на Регламента.

46 Що се отнася до контекста на член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003, от практиката на Съда следва, че този член предвижда няколко основания за компетентност, между които не е установена йерархия, а всички обективни критерии, посочени в този член, са алтернативни (вж. в този смисъл решение от 16 юли 2009 г., Hadadi, C-168/08, EU:C:2009:474, т. 48).

47 Следователно установената с Регламент № 2201/2003 система за разпределяне на компетентността по дела за разтрогване на брака няма за цел да изключи наличието на няколко компетентни юрисдикции. Напротив, изрично се предвижда успоредното съществуване на няколко компетентни юрисдикции, без да се установява йерархия между тях (решение от 16 юли 2009 г., Hadadi, C-168/08, EU:C:2009:474, т. 49).

48 Що се отнася до критериите, изброени в член 3, параграф 1, буква а) от Регламента, Съдът е постановил, че те се основават в различни аспекти на обичайното местопребиваване на съпрузите (решение от 16 юли 2009 г., Hadadi, C-168/08, EU:C:2009:474, т. 50).

49 От предходното следва, че правилата за компетентност, установени в член 3 от Регламент № 2201/2003, включително предвидените в параграф 1, буква а), пето и шесто тире, са предназначени да съхранят интересите на съпрузите.

50 Това тълкуване отговаря и на целта на Регламента, доколкото с него се установяват гъвкави стълкновителни норми, за да се вземе предвид мобилността на хората и наред с това да се защитят правата на съпруга, който е напуснал страната на общото обичайно местопребиваване, като същевременно се гарантира наличието на действителна връзка между заинтересованото лице и държавата членка, която упражнява компетентността (вж. в този смисъл решение от 29 ноември 2007 г., Sundelind Lopez, C-68/07, EU:C:2007:740, т. 26).

51 Оттук следва, че щом исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице, попадат в обхвата на Регламент № 2201/2003, третото лице трябва да остане обвързано от правилата за компетентност, установени в полза на съпрузите. Това тълкуване освен това не лишава третото лице от достъп до съд, доколкото то би могло да изтъкне други от основанията за компетентност, предвидени в член 3 от Регламента.

52 Поради това понятието „ищец“ по смисъла на член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003 не обхваща други лица освен съпрузите.

53 По изложените съображения на третия преюдициален въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че предвидените в тези разпоредби основания за компетентност не може да бъдат изтъквани от различно от съпрузите лице, което предявява иск за унищожаване на брака им.

По съдебните разноски

54 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) Член 1, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000, трябва да се тълкува в смисъл, че исковете за унищожаване на брак, предявени от трето лице след смъртта на единия от съпрузите, попадат в обхвата на Регламент № 2201/2003.

2) **Член 3, параграф 1, буква а), пето и шесто тире от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че предвидените в тези разпоредби основания за компетентност не може да бъдат изтъквани от различно от съпрузите лице, което предявява иск за унищожаване на брака им.**

Подписи